

Blomster og glæde i byen

Kummer med blomster signalere overskud og glæde i kommunen - hvis man satser på det

Af Lone Langer

Et orientalsk tæppe af blomster i Pildamsparken, Malmø. Temaet går videre i de mange og veltilplantede kummer på byens torve og pladser. Som på pladsen herunder hvor krukken er den specialdesignede 'malmørne'.

Da jeg en lidt kølig forårsdag er i København med mine børn for at se den lille havfrue, møder der mig et syn der fylder mig med undren: et par store lerkrukker hvori der er sat en big-bag med stedmoderblomster. Jeg tænker uvilkårligt: Står det så slemt til? Er vi blevet så fattige? Og her tænker jeg ikke kun økonomisk, men også fagligt.

Heldigvis kunne jeg efter en slentretur langs havnen konstaterer at der også er skønhed og æstetik i København, man skal bare lede lidt længere. Det viser sig da også at big-baggen har sin forklaring.

Det skorter heller ikke på forståelsen for blomsterpragten. Som Pernille Bruun, landskabsarkitekt i Helsingør Kommune, udtaler: "Blomster er selve fortællingen om livet, de giver glæde og lyst til at elske din næste og frem for alt, i en handelsby giver de os lyst til at handle. Med en velproportioneret kummeplantning sender man et klart signal om at byen både økonomisk og planlægningsmæssigt har et overskud, og at man har et ønske om at skabe positive rammer og oplevelser for både byens borgere og besøgende."

Krukkernes placering og indhold er typisk meget iøjnefaldende og skiftende fra år til år. Derfor er både strategi, drift og fremtoning så vigtig. Og derfor forudsætter krukkeplantninger meget tid og god økonomi - formentlig også i højere grad end andre af byens plantninger der ikke kræver planlægning år efter år,

udskiftninger og hyppig eftersyn og vanding.

Vel er det positivt at have mange krukker og signalere byens overskud og glæde, men er økonomien ikke til det, er det værd at overveje at anvende ressourcerne på mere vedvarende plantninger. Det må man så håbe sker i de nævnte danske kommuner for på den anden side af Øresund anvendes der forbavsende mange flere midler på krukkeplantninger i byen.

Svensk systematik

Tager man turen over sundet skal man ikke lede længe efter blomster og glæde. I Malmø og Helsingborg er brugen af blomsterkummer langt mere udbredt, og fokus er tilsvarende større. Her går man også mere systematisk til værks. Der er ét overordnet tema der styrer farve og blomstervalg.

I år er temaet i Malmø orientalske tæpper, og farverne er rød, orange og blå. Det kan være svært at få øje på det orientalske tæppe i krukkerne, men lægger man vejen forbi Pildamsparken for enden af Margaretesvägen, er man ikke længere i tvivl om årets blomstertema, og derefter genkender man det let på samtlige torve og pladser i byen, i rabatter, på indfaldsveje, ja, alle steder ser man i år de røde, orange og blå farver. Her får man virkelig lyst til at blive.

I Helsingborg er der også stort fokus på blomsterkummerne. Her bydes borgerne på rundvisning til byens torve når der er plantet forårsblomster

Der er ikke overensstemmelse mellem plantning og krukke. Planterne er smukke hver for sig, men det samlede udtryk med big-bag inde i krukken giver indtryk af manglende faglig indsigt og interesse. København.

og sat løg, og sammen byder man den nye årstid velkommen.

Københavnsk tilpasning

I København City er der ingen overordnet strategi eller plan for hvordan byens bede og blomsterkummer på pladser og i parker skal se ud. Frem for at lægge ét farvetema ned over hele byen, tager planteplanerne udgangspunkt i stedet hvor bedet eller blomsterkummen er placeret. Det kan f.eks. være en karakteristisk facade på bygningen ved siden af eller et blomstrende træ der tages hensyn til når blomsterkombinationen vælges. Der udarbejdes hvert år nye planteplaner for både forårs- og sommerplantninger. Har der været en særlig god plantekombination, noteres det selvfølgelig så den kan gentages et par år efter.

Parkforvalter Peter Nordskov Hansens mål for forårs-

og sommerplantning af blomsterkummer og bede i City var oprindeligt at der forelå tre gode kombinationer af henholdsvis forårs- og sommerplanter til hver lokation.

Med årene har Peter Nordskov dog indset hvor stort et arbejde dette mål indebærer, så han tager det step by step. For at arbejde sig hen imod målet udarbejder han derfor - ud over planteplanerne til de opstillede blomsterkummer - hvert år cirka fem prøveplantninger i hver én blomsterkumme. Disse blomsterkummer står så på gartneriet til besigtigelse, og er de vellykkede, kan de komme ud det følgende år på en af byens pladser.

Tre typer i Helsingør

I Helsingør lander strategien for blomsterkummerne et sted midt imellem den svenske og den københavnske model. Her er det Pernille Bruun der som den sidste landskabsarkitekt i

KUMMER & BUDGET

	KUMMER	BUDGET 2011
København City	34 støbejernskummer fra GH-form Ø120 cm 3 kummer fra GH-Form Ø160 cm 16 lerkrukker	1,3 mio kr. Budgettet dækker også 894 m ² bede der ligeledes tilplantes med løg og sommerblomster. Det svarer til en totalpris på 27 kr. pr udplantet plante hen over året.
Malmø	320 stk. 'Malmø-urner' (lakeret metal) 265 stk. Vågrens-urner (Vejside-urner, glasfiber med overfladebehandling af sten)	6,3 mio sv. kr. Dækker alt blomsterindkøb, gartnerløn, vinteropbevaring af krukker og vækster, men ikke design. Som i København dækker budgettet også bede med løg og sommerblomster.
Helsingør	40 stk. glasfiberkummer Ø110 cm. Heraf er kun de 18 stk. i brug hele året, de 22 bruges kun om sommeren.	0,2 mio. kr. Dækker udelukkende de 40 blomsterkummer der har et særskilt budget under vejafdelingen, mens kommunens bede hører under parkafdelingen.
Helsingborg	624 stk. i alt. Heraf 74 stk. med drevne blomsterløg, 24 med andre løg, 165 stk. med violer og bellis, 263 stk. med tidlig vår og forsommer og 280 stk. med sommerblomster inklusiv 13 stk. ampler, 34 stk. med sensommer og 33 stk. til vinterplantninger.	3 mio. sv. kr. Budgettet dækker krukker, rabatter, indkøb af plantemateriale og drift. Tallet dækker ikke timer til planlægning.

Smuk overensstemmelse mellem krukke, plantevalg og omgivelsernes farver. At belægningen er i en elendig forfatning glemmer man næsten ved synet. København.

center for teknik og miljø i Helsingør Kommune står for byens blomsterkummer og bede. I år vil man i alle byens kummer finde hvide blomster der skaber indbyrdes, harmonisk sammenhæng. Det gælder også i sommerblomstplantningen ved 'Danserindebrønden', byens fine anlæg tegnet af G.N. Brandt.

Der arbejdes med tre forskellige plantninger. Én af dem er til krukkerne i nærheden af ringvejen. Her vil man til sommer ligesom sidste år finde kæmpeverbena i kummerne. Her er nemlig brug for store planter der kan ses i forbifarten. Til gågaden er der en anden blomstersammensæt-

ning hvor der er lagt mere vægt på små detaljer da kummerne passeres til fods. Sidst er der en plantning til stationspladsen hvor vægten er forsøgt lagt på det stilige og overraskende. Strategien er altså en kombination mellem en genkendelighed i hele byen og en tilpasning til den enkelte lokation.

Den rigtige kumme

Ikke kun beplantningen skal planlægges med omhu. Det er også vigtigt at vælge den rigtige kumme. Nye kummer står desværre ikke øverst på listen når økonomien er presset. Derfor må man også bruge hvad man har allerede.

Peter Nordskov er glad for Københavns blomsterkummer og bede, men han råder også over en række store lerkrukker der er svære at finde den rette plantning til. Krukkernes dimensioner er ikke beregnet til sommerblomster, de har ingen indsatser der kan tilplantes, og de er svære at flytte rundt.

Oprindeligt blev der købt 24 krukker med kugleklippede buksbom til Dantes Plads i 2006. Desværre blev renoveringen af pladsen aflyst hvorefter de indkøbte krukker stod på gartneriet i nogle år. Det synes Peter dog var ærgerligt, så han måtte lægge hovedet i blød og finde et sted til alle disse store flotte krukker. Val-

get faldt på Langelinje og Esplanaden. Her prydede krukkerne i en årrække, men desværre kan buksbom ikke i længden klare den friske havluft, så de gik til.

Indtil en ny og måske mere permanent løsning findes, har man i foråret i år forsøgsvis sat big-bags med stedmoderblomster i krukkerne. Det er en nem, men absolut ikke en køn løsning der i bedste fald overses af borgere og turister.

I Helsingør har Pernille Bruun ét problem med glasfiberkrukkerne. De er så lette at der i nattelivet desværre går sport i om man kan vælte kummerne.

I København opleves problemer med hærværk primært omkring Rådhushaven. Derfor producerer man som standard 10% ekstra planter, så der er de rigtige planter til eventuelle efterplantninger.

Bevidst om ressourcerne

Når vi arbejder i vores fag, arbejder vi ofte med et levende materiale. Sommerblomster og løg er ingen undtagelse. Det kræver tid til planlægning, opfølgning og efterrationalisering. Om man følger én strategi eller en anden er måske

KUMMETYPER

	FORDELE	ULEMPER
Glasfiberkummer	<ul style="list-style-type: none"> • vandingssystem kan tilkøbes • lette at flytte og rengøre 	<ul style="list-style-type: none"> • har ikke afrundede kanter • bliver væltet omkuld.
GH-Form-krukken	<ul style="list-style-type: none"> • vandingssystem kan tilkøbes • indsatsystem gør at kummen kan tilplantes på gartneri og først sættes på gaden når plantningen er klar 	
Malmøurnen	<ul style="list-style-type: none"> • vandingssystem kan tilkøbes • indsatsystem gør at kummen kan tilplantes på gartneri og først sættes på gaden når plantningen er klar 	<ul style="list-style-type: none"> • kummen bliver uskøn når malingen skaller af

ikke så vigtigt, det der er vigtigt, er at det vi gør er gennemtænkt.

Når det handler om sommerblomster og løg skal man være ude med planlægningen i god tid. I hvert fald et halvt år i forvejen skal planteplanerne ligge klar så løgene kan bestilles og drives frem og så sommerblomsterne kan blive produceret. Hvis der er noget af det planlagte der ikke kan skaffes, skal der også være tid til at vælge noget andet hvilket igen kan have indflydelse på hele planteplanen.

Hvis der ikke er den fornødne tid til planlægningen, er det måske bedre helt at lade være. Ikke at vi ikke skal være om det grønne og vores faglighed, men hvis vi ikke får nok tid og ressourcer i planlægningsfasen vil det afspejles i resultatet, og så ender vi med stedmoderblomster i big-bags.

Der er ikke mange krukker i København City, og der er af økonomiske årsager ikke umiddelbart udsigt til flere.

Som led i en sparerunde vil man indlede forsøg med at benytte stauder i stedet for sommerblomster. Ideen med stauder er spændende, men det er ærgerligt at indgangsvinklen er at spare.

Ligesådan ser det ud i Helsingør. Umiddelbart inden Pernille Bruun i 2011 overtog hvervet omkring byens blomsterkummer, blev kommunens gartneri nedlagt, og budgettet blev reduceret kraftigt. Som følge heraf valgte Pernille at samle kræfterne omkring færre blomsterkummer samt udelukkende at have blomsterkummer inde i Helsingør by da tre fjerdedele af det sparsomme budget går til driften af kummerne. Denne andel ville blive større hvis gartnerne også skulle køre til de mindre byer i kommunen for at vande tre kummer 1-2 gange i ugen. □

SKRIBENT

Lone Langer er landskabsarkitekt MDL ansat hos Anne Stausholm Landskabsarkitekter.

Beplantningen signalerer frodighed og planlægningsmæssigt og økonomisk overskud. Selv få krukker med dette udseende vil have stor effekt i bybilledet. Helsingborg.

BARENBRUG

Græsblandinger af høj kvalitet til grønne arealer

Barenbrug leverer topblandinger til alle typer anlægs- og renoveringsopgaver.

Plænegræs Classic

- Enestående finbladet struktur
- Stor skudtæthed
- Høj slidtolerance

Dansk repræsentant for Barenbrug

SEMENCO

www.semenco.dk

Finn Linnet Juul, mobil 4016 5073
Michael Møller Larsen, mobil 2174 7699